

Uchwała Nr XXXI/154/2020
Rady Powiatu w Gołdapi
z dnia 23 grudnia 2020 r.

w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Na podstawie art. 6 ust 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020, poz. 956) uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwała się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 w brzmieniu określonym załącznikiem do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Uchwała podlega publikacji w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady Powiatu

w Gołdapi

Anna Falińska

Uzasadnienie do Uchwały Nr XXXI/154/2020 Rady Powiatu w Gołdapi z dnia 23 grudnia w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/170/2017 Rady Powiatu w Gołdapi dnia 26 stycznia 2017r. stracił ważność z upływem bieżącego roku.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na powiaty obowiązek uchwalenia takiego programu, w celu ograniczania zjawiska przemocy i łagodzenia jej skutków. Przyjęcie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie umożliwi także ubieganie się o środki zewnętrzne na realizację zawartych w nim zadań. W programie został sformułowany cel główny oraz cztery cele szczegółowe, które pozwolą na planowe, systematyczne działania kadry specjalistów ograniczające przemoc w rodzinie. Mając powyższe na uwadze, uchwalenie tegoż programu jest zasadne.

Przewodniczący Rady
Powiatu w Gołdapi

Anna Falińska

Załącznik do Uchwały Nr XXXI/154/2020
Rady Powiatu w Gołdapi
z dnia 23 grudnia 2020r.

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2021-2025**

Gołdap, 2020

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Diagnoza problemu.	4
II. Cel główny i cele szczegółowe programu	8
III. Projektowane źródła finansowania programu.....	10
IV. Zakładane rezultaty realizacji programu	10
V. Sposób monitorowania programu	10

Wprowadzenie.

Najważniejszym dokumentem w ustawodawstwie polskim, ustanawiającym podstawowe prawa człowieka jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku. Konstytucja reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność cielesną, osobistą oraz stawia na ich straży władze publiczne. Dokument ten przyznaje każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. W związku z tym, że przemoc występuje bardzo często w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym, kwestie przemocy reguluje również ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa nakłada na samorząd gminny obowiązek udzielania rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej oraz obrony przed przemocą w rodzinie. Kompetencje jednostek i pracowników pomocy społecznej, których zadaniem jest udzielanie wszelkiej pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie określa natomiast ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. określa zadania dla organów samorządu gminnego, powiatowego oraz województwa.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- Tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.;

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został opracowany w związku z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która to nakłada na samorządy obowiązek uchwalenia tegoż programu oraz prowadzenia polityki tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Misją Programu jest skuteczna pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie. Program realizowany będzie w zakresie czterech obszarów: profilaktyka i edukacja społeczna, ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie, wzmocnienie kompetencji i współpracy podmiotów współdziałających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program jest spójny z przyjętą przez Radę Powiatu w Gołdapi Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych.

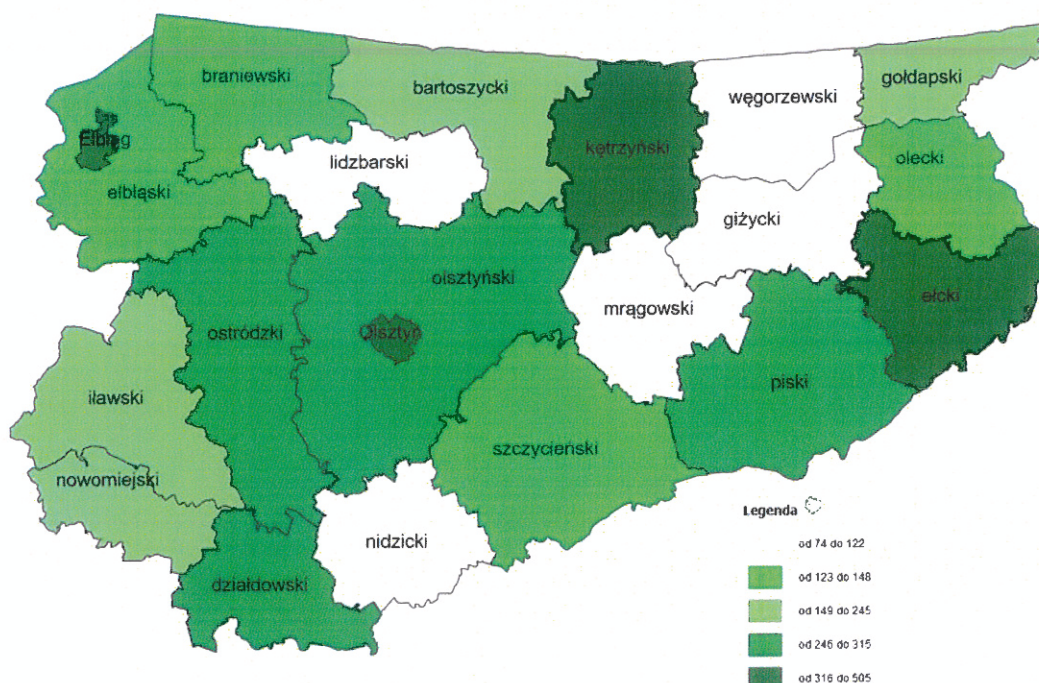
Program został opracowany przy współpracy z lokalnymi instytucjami i specjalistami z różnych dziedzin:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach

4. Gminne Zespoły Interdyscyplinarne w Gołdapi, w Baniach Mazurskich i w Dubeninkach
5. Szkoły podstawowe, średnie
6. Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi

I. Diagnoza.

Zjawisko przemocy w rodzinie na obszarze Powiatu Gołdapskiego zdiagnozowano na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej, gminnych zespołów interdyscyplinarnych, komendy powiatowej policji, raportów wojewódzkich dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz danych urzędu statystycznego.

Źródło: Sprawozdanie z liczby wypełnionych formularzy NK - A w województwie warmińsko – mazurskim w roku 2019. Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie. Olsztyn 2020 rok.

Tabela 1. Wykaz instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Lp.	Nazwa instytucji	Dane kontaktowe
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Jaćwieska 14 a, 19-500 Gołdap
2	Komenda Powiatowa Policji	ul. Mazurska 33, 19-500 Gołdap
3	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Jaćwieska 14 a, 19-500 Gołdap
4	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi	ul. Jaćwieska 9, 19-500 Gołdap
5	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Gołdapi	ul. Jaćwieska 14 a, 19-500 Gołdap
6	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gołdapi	Centrum Dydaktyczno Szkoleniowe ul. Partyzantów 31, pok. 72, II piętro tel. 570 750 099

7	Dariusz Chałas, Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu	ul. Wolności 15, 19-500 Gołdap tel. 604 361 617
8	Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie, poradnictwo prawne	ul. Partyzantów 31, pok. nr 72 piętro II 19-500 Gołdap tel. 570 750 099
9	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich	ul. Konopnickiej 26, 19-520 Banie Mazurskie
10	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Baniach Mazurskich	ul. Konopnickiej 26, 19-520 Banie Mazurskie
11	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Konopnickiej 26, 19-520 Banie Mazurskie
12	Punkt Konsultacyjny w Baniach Mazurskich. Terapeuta uzależnień, psycholog, radca prawny	ul. Konopnickiej 26, 19-520 Banie Mazurskie, tel. 87 615 73 16 gops.baniemaz@wp.pl
13	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach	ul. Dębowa 27, 19-504 Dubeninki
14	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Dębowa 27, 19-504 Dubeninki
15	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Dubeninkach	ul. Dębowa 27, 19-504 Dubeninki
16	Posterunek Policji w Dubeninkach	ul. Dębowa 9, 19-504 Dubeninki
17	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	ul. Gołdapska 23 19-400 Olecko tel. 87 520 34 37

Źródło: dane przewodniczących ZI, OPS, GOPS, PCPR.

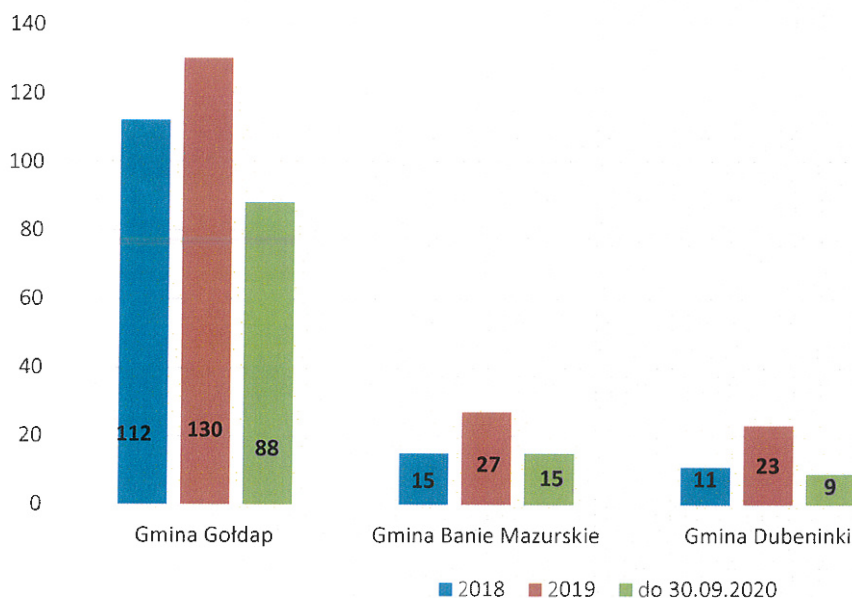
Tabela 2. Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Źródło: Dane PCPR.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi od 2007 roku realizuje program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Dużym problemem jak wskazuje praktyka jest pozyskanie uczestników programu. Mimo dużej liczby założonych NK, nie ma osób zmotywowanych do pracy nad swoim zachowaniem. Większość osób nie chce korzystać dobrowolnie z możliwości terapii jakie daje program.

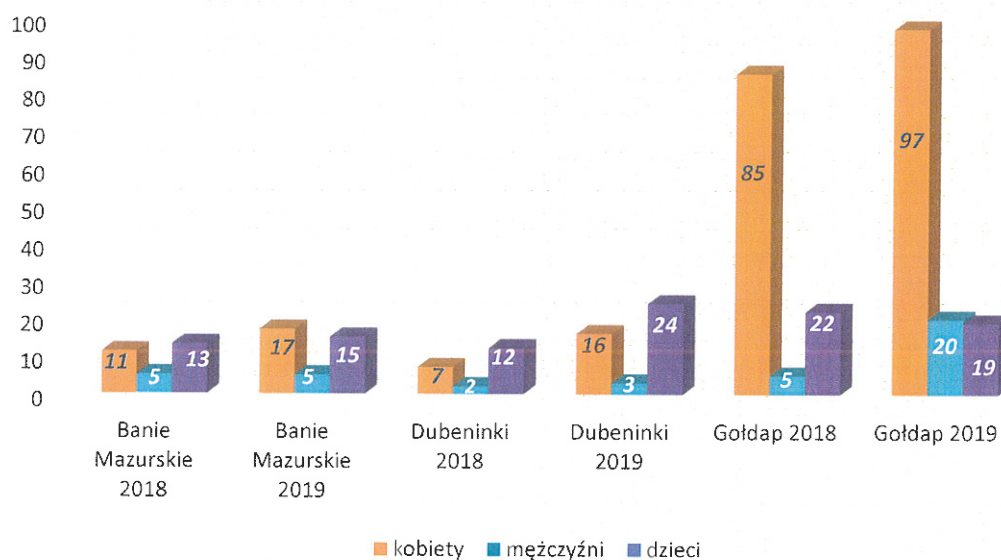
Tabela 3. Liczba założonych Niebieskich Kart w Powiecie Gołdapskim.

Źródło: Gminne Zespoły Interdyscyplinarne w Gołdapi, Dubeninkach i Baniach Mazurskich.

W Powiecie Gołdapskim największą liczbę NK zakłada się w Gminie Gołdap, najrzadziej procedura NK wszczynana jest w Gminie Dubeninki.

Tabela 4. Osoby doświadczające przemocy wg procedury NK w Powiecie Gołdapskim w latach 2018-2019.

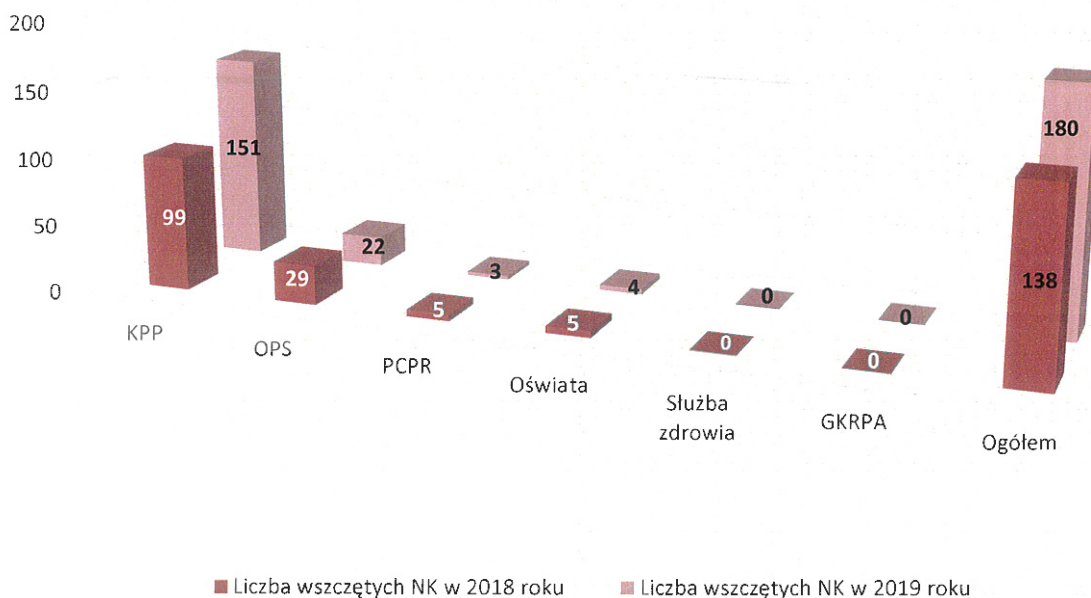

Źródło: Gminne Zespoły Interdyscyplinarne w Gołdapi, Dubeninkach i Baniach Mazurskich.

Z danych Zespołów Interdyscyplinarnych wynika, iż ofiarami przemocy są głównie kobiety, a sprawcami mężczyźni. Niepokojąca jest liczba aktów przemocy wobec dzieci. Wśród dominujących zjawisk towarzyszących stosowaniu przemocy w rodzinie jest spożywanie bądź nadużywanie alkoholu. Inne czynniki eskalujące przemoc to: trudności opiekuńczo – wychowawcze, substancje psychoaktywne, choroby psychiczne oraz sprawy majątkowe.

Tabela 6. Liczba NK założonych przez poszczególne instytucje w latach 2018-2019. w Powiecie Gołdapskim.

Źródło: Gminne Zespoły Interdyscyplinarne w Gołdapi, Dubeninkach i Baniach Mazurskich.

Spośród wszystkich instytucji uprawnionych do zakładania niebieskiej karty, najbardziej aktywna jest policja, następnie instytucje pomocy społecznej, rzadziej jednostki oświatowe, służba zdrowia i komisja rozwiązywania problemów społecznych.

W kwestii przeciwdziałania przemocy w rodzinie samorząd powiatowy podjął następujące działania i ciągle pracuje nad zwiększeniem swojej oferty:

1. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego;
2. Motywowanie/praca socjalna ze sprawcami przemocy domowej do udziału w w/w programie;
3. Rozwój profilaktyki poprzez różne programy profilaktyczne realizowane przede wszystkim w szkołach, lokalne imprezy np. „Więcej ruchu, więcej zdrowia”, „Rodzinny rajd rowerowy”, „Eko- piknik” itp.;
4. Organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej, podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników;
5. Organizowanie warsztatów dla rodziców;
6. Współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi/ udział PCPR w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym w Gołdapi;
7. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na zadania związane z profilaktyką przemocy i uzależnień;

8. Dostosowanie liczby godzin pracy specjalistów do potrzeb mieszkańców.

II. Cel główny i cele szczegółowe programu:

Celem głównym programu jest obniżenie częstotliwości występowania zjawiska przemocy domowej oraz łagodzenie jej skutków w Powiecie Gołdapskim.

Cele szczegółowe:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
4. Wzmocnienie kompetencji i współpracy podmiotów współdziałających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sposób osiągnięcia założonych celów.

Cel 1: Profilaktyka i edukacja społeczna.

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny
1.	Organizowanie konferencji, wykładów, debat społecznych dla mieszkańców nt. bezpieczeństwa i zagrożeń związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych, przemocy w rodzinie, podnoszenie świadomości społecznej w tym zakresie	Starostwo Powiatowe PCPR, szkoły, poradnia psychologiczno - pedagogiczna
2.	Organizowanie imprez rekreacyjnych, festynów, heppeningów i kampanii promujących prawidłowe wzorce w rodzinie, kształtujących pozytywne postawy	Starostwo Powiatowe, PCPR, szkoły, poradnia psychologiczno - pedagogiczna
3.	Promowanie innowacyjnych form spędzania wolnego czasu.	Starostwo Powiatowe, PCPR, jednostki powiatowe, szkoły
4.	Organizowanie warsztatów wzmacniających kompetencje wychowawcze rodziców	PCPR, poradnia psychologiczno - pedagogiczna
5.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników. Organizowanie zajęć ukierunkowanych na zdobycie umiejętności radzenia sobie z sytuacją kryzysową.	Szkoły, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, PCPR
6.	Organizowanie różnych form aktywności uwzględniających indywidualne zainteresowania dzieci i młodzieży	Starostwo Powiatowe, PCPR, szkoły, PPP, OPS, GOPS
7.	Organizowanie akcji i inicjatyw ukierunkowanych na zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży (zajęcia pozaszkolne, przedsięwzięcia edukacyjne, zajęcia plenerowe, zajęcia sportowe) mające na celu przeciwdziałanie agresji, przemocy, patologii.	Starostwo Powiatowe, PCPR, szkoły, OPS, GOPS

8.	Ograniczanie dostępu dzieci i młodzieży do alkoholu, papierosów, tzw. dopalaczy, przedsięwzięcia na rzecz bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Starostwo Powiatowe, PCPR, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS, OPS
9.	Doradztwo i opieka psychologiczna dla dzieci i młodzieży w formie programów prewencyjnych przeciwdziałających patologiom społecznym	OPS, GOPS, PCPR, szkoły
10.	Zakup i rozpowszechnianie ulotek, poradników, informacji, udostępnianie materiałów informacyjnych w lokalnych mediach	PCPR

Cel 2: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny
1.	Tworzenie i wspieranie funkcjonowania grup wsparcia, grup samopomocowych	PCPR,
2.	Zapewnienie bezpłatnego dostępu do poradnictwa prawnego	Starostwo Powiatowe, PCPR
3.	Zapewnienie bezpłatnego dostępu do pomocy psychologicznej i terapeutycznej	PCPR
4.	Praca socjalna	ośrodki pomocy społecznej
5.	Zapewnianie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej, w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy	ośrodki pomocy społecznej, PCPR
6.	Zwiększenie dostępności do usług świadczonych przez placówki pomocowe osobom zagrożonym i dotkniętym przemocą w rodzinie	PCPR
7.	Dostosowanie istniejącej infrastruktury instytucjonalnej do potrzeb osób dotkniętych przemocą, rozbudowa infrastruktury	PCPR

Cel 3: Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny
1.	Realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	PCPR
2.	Motywowanie do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym	PCPR
3.	Monitoring i ewaluacja efektów programów korekcyjno - edukacyjnych	PCPR, OPS, sąd, KPP,
4.	Współpraca z prokuraturą, sądem, policją, zespołami interdyscyplinarnymi w celu pozyskania kandydatów do programu	PCPR

Cel 4: Wzmocnienie kompetencji i współpracy podmiotów współdziałających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny
1.	Organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej i służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	PCPR, starostwo powiatowe
2.	Opracowanie, ewaluacja i monitoring procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Gołdapskiego	PCPR, ośrodki pomocy społecznej
3.	Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	starostwo powiatowe, PCPR
4	Rozwój działalności zespołów interdyscyplinarnych, grup roboczych	ośrodki pomocy społecznej, PCPR
5	Organizowanie superwizji pracy specjalistów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	PCPR
6.	Sporządzanie diagnozy i analiza zjawiska przemocy w rodzinie - w powiecie	policja, ośrodki pomocy społecznej, PCPR,

III. Projektowane źródła finansowania programu:

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie może być finansowany z następujących źródeł:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
2. Starostwo Powiatowe,
3. Ośrodki Pomocy Społecznej,
4. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej,
5. Środki unijne,
6. Inne.

IV. Zakładane rezultaty realizacji programu.

1. Poprawa sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie,
2. Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie skutków płynących ze stosowania przemocy w rodzinie,
3. Zwiększenie oferty pomocowej skierowanej do osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
4. Podniesienie jakości usług kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
5. Zwiększenie skuteczności działań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.
6. Zwiększenie liczby uczestników programów korekcyjno – edukacyjnych.

V. Sposób monitorowania programu.

Monitorowanie programu i sprawozdanie z jego realizacji odbywać się będzie podczas corocznej sprawozdawczości z wykonania zadań Radzie Powiatu w Gołdapi, w terminie do końca kwietnia.